

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

Gminny Program Wspierania Rodziny został po raz pierwszy opracowany w Gminie Przytuły na lata 2013 - 2015. Przygotowany on został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksowa i obiektywna oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

I. Diagnoza społeczna

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. Gminę Przytuły zamieszkiwało 2024 osoby, w tym 372 dzieci i młodzieży do 18 roku życia. Według danych opracowanych na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytułach wynika, że w roku 2024 z pomocy społecznej korzystało 15 rodzin z dziećmi. Jedną z głównych przyczyn korzystania z pomocy przez te rodziny były trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Z tego powodu w roku 2024 – 6 rodzin wielodzietnych i 4 rodziny niepełne zwróciły się o pomoc do tutejszego GOPS, Rodziny te zostały objęte kompleksową pomocą ze strony pracowników GOPS. W roku 2024 z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym z różnych przyczyn pracowało dwóch specjalistów pracy socjalnej tutejszego Ośrodka. Rodziny objęte zostały kompleksową pomocą ze strony tych pracowników. Pracownicy udzielając fachowego poradnictwa, wsparcia finansowego oraz rzeczowego przyczyniali się do realnej poprawy funkcjonowania rodziny w środowisku. Rodziny wiedziały natomiast, że mogą liczyć na dyskrecję oraz potrzebne wsparcie. Właściwe relacje rodzina – pracownik socjalny pozwalały i pozwalają poprzez systematyczną pracę osiągać zamierzone efekty. Dzieci w takich rodzinach kontynuują naukę, zdobywają wiedzę i wykształcenie, które w przyszłości pozwala wyjść z kręgu osób korzystających z systemu pomocy społecznej.

W roku 2024 Gmina Przytuły partycypowała w kosztach utrzymania 1 dziecka w pieczy zastępczej. W tym okresie nie było przypadków odebrania dziecka z rodziny biologicznej na terenie naszej gminy.

II. Cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Celem głównym jest stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Przytuły osiągany będzie w szczególności poprzez;

1. Diagnozę środowisk rodzinnych zarówno w obszarze występujących dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych jak i zaniedbania podstawowych potrzeb bytowych obejmują:

- 1) Rozpoznanie i analizy problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- 2) Bieżące kontakty i współpraca pracowników socjalnych z pedagogami szkolnymi, policją, sądami, organizacjami społecznymi.
- 3) Analizę niepokojących zachowań dzieci i młodzieży podczas pobytu w placówkach oświatowych.

2. Wzmacnianie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego - praca socjalna metodą indywidualnego przypadku poprzez:

- 1) Eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.
- 2) Opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną, który doprowadzi do usunięcia czynników przeszkadzających w osobistym wychowywaniu własnych dzieci, zawierającego propozycje rozwiązywania podstawowych problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, pomoc w zdobywaniu umiejętności, prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, działania te mają doprowadzić do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi wychowywanie dzieci w rodzinie i nie doprowadzi do oddzielenia dzieci, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przygotuje rodziny do jak najszybszego powrotu do niej.
- 3) Pracę z rodziną w formie:
 - a) konsultacji i poradnictwa,
 - b) pomocy prawnej,
 - c) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne,
 - d) tworzenia grup wsparcia lub grup samopomocowych,
 - e) interwencji w kryzysie.

3. Zapobieganie dysfunkcyjności rodzin , w tym w ramach:

- 1) Wdrażanych programów edukacyjnych służących rozwojowi rodziny, adresowanych zarówno do dzieci jak i rodziców.
- 2) Współpracy szkół, policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych i instytucji które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną, zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy domowej w celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji.
- 3) Stałej współpracy merytorycznej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży.
- 4) Umożliwienia i wspierania ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzinnych po przez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych.
- 5) Podejmowanych działaniach opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach środowiskowych, placówkach wsparcia.

4. Prowadzenia działalności profilaktycznej, w tym:

- 1) Udział w ogólnopolskich kampaniach promujących dobro rodziny.
- 2) Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny i dzieci.
- 3) Intensyfikacja działań podejmowanych w ramach Programu Wpierania Rodziny, a przyjętych do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Przytuły, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

- 4) Udział w projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych, w tym rządowych. Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.

III. Adresaci programu

Rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Przytuły, dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych .

IV. Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Przytuły, dotacji oraz środków pozabudżetowych uzyskanych z innych źródeł budżetu.

V. Realizacja Programu

Realizację Gminnego Programu Wspierana Rodziny w Gminie Przytuły na lata 2025-2027 powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przytułach przy współpracy i udziale:

- Placówek Oświatowych,
- Policji,
- Sądu Rejonowego w Łomży,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przytułach,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łomży,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży,
- Zakładem Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- Parafii,
- Sołectw,
- Organizacji pozarządowych,

Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy domowej.

Przewodniczący Rady Gminy
Przytuły

Andrzej Ciszewski